

Forfatter: Oehlenschläger, Adam

Titel: Udrag fra NORDISKE DIGTE (1807)

Citation: Oehlenschläger, Adam: "Poetiske Skrifter III", i Oehlenschläger, Adam: *Poetiske Skrifter III*, udg. af H. TOPSØE-JENSEN , 1926-1930, s. 410. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-oehl03val-shoot-idm140634325999280/facsimile.pdf> (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: Poetiske Skrifter III

Reddet har en Mand og Qvinde sig fra Verdens Undergang.
Lif selv vorder Stammefader til en ung forædlet Slægt,
Aukthors Hammer Asa-Baldur da Du smedder til et Kors,
Og i Kraftens Sværd sig slynge Fromheds Lilier, Yduns
Frukt.

HAKON JARL HIN RIGE

Affattelsestid: »Hakon Jarl« er digtet under Opholdet hos Steffens i Halle i Efteraaret 1805 (Indledning S. XX—XXI; Oehlenschlägers »Erindringer« II, 1850, S. 32—44; »Breve fra og til Hans Christian Ørsted, Udg. af Mathilde Ørsted« I, 1870, S. 187—257; C. L. N. Mynsters »Mindeblade«, 1879, S. 26—160). *Trykt første Gang* i »Nordiske Digte«, November 1807, hvis Tekst, dog stadig sammenholdt med »Manuskript-Udgaven«, 1903 (=: Facsimile-Gengivelsen af det fra Berlin hjemsendte, for Grevinde Schimmelmans bestemte, ogenhændige Manuskript, som nu ejes af Frederiksborgmuseet), nærværende Udgave følger. Senere af Digteren besørgede Udgaver: »Tragödie« I, 1831, »Tragödie« III, 1842, »Tragödie« III, 1849. En kritisk Udgave, der bringer en sammenlignende Oversigt over samtlige Tekstformer fra Digterens Levetid, vil udkomme i Efteraaret 1928, udgivet af C. M. Rosenberg, der i Skriftet »Studier over Oehlenschlägers Hakon Jarl. Fra Hjemsendelsen 1806 til Opførelsen 1808«, 1924 (Studier fra Sprog- og Oldtidsforskning Nr. 130), har underkastet det meget vanskelige Tekstproblem en indgaaende Undersøgelse. — Juni 1806 blev Stykket af Rahbek indleveret til Det kgl. Teater, hvis Direktion 5. Sept. meddelte Forfatteren, at det var antaget (Brevvekslingen med Teatret er meddelt af *Robert Nettelbladt*: »Nogle Breve fra Adam Oehlenschläger, særlig vedrørende hans Forhold til Teatret« i »Edda« II, 1914, S. 149—153; se ogsaa C. M. Rosenbergs anførte Skrift S. 17—33). Opført første Gang paa Det kgl. Teater 30. Januar 1808, hvor Stykket indtil 3. Januar 1928 har oplevet 96 Opførelser; paa Aarhus Teater November 1901 (alt II Gange). Paa Friiiftscenen i Ulvedalene spillede Tragedien

13 Gange i Sommeren 1924. Hakons Rolle har været udført af Frydendal, Dr. J. C. Ryge, N. P. Nielsen, V. Holst, Wilhelm Wiehe, C. Zangenberg, Adam Poulsen (Friluftsteatret) og Poul Reumert. J. P. E. Hartmanns Ouverture (Op. 40) udførtes første Gang 1844 (da Tragedien opførtes ved Sørgefesten for Thorvaldsen), Mellemaktsmusikken 1857.

Oehlenschlägers *Kilde* er *Gerhard Schønings* Folioudgave af »Heimskringla edr Noregs Konungesögur, af *Snorrs Stur-Iusyts* I, 1777 (citeres som *Heimskringla*), suppleret med *G. Schønings*: »Norges Riges Historie» III, 1781 (citeres som *Schønning*).

Se Indledningens S. XIX—XXIX; Fortalen S. 15—28; *W. H. F. Abrahamson* i »Kjøbenhavns lærde Efterretninger», 1808, S. 75—80; *Oehlenschläger*: »Svar paa Hr. Capt. Abrahamsons Recension», 1808, S. 81—95; *Jens Kragh Høst* i »Theaterblad» Nr. 13—16, Febr. 1808, S. 97—127; *F. C. Dahlmann*: »Betrægtninger over Oehlenschlägers dramatiske Værker», 1812, S. 19—28; *J. Baggesen*: »Danske Værker», 2. Udg., XI, 1847, S. 294—306 (Anmeldelse af Opførelsen ^{11/22} 1813); *J. L. Heiberg*: »Prosaiske Skrifter» III, 1861, S. 257; *C. Molbech*: »Studier over Oehlenschlägers Poesie», 1850, S. 193—202; *Rasmus Nielsen*: »Adam Oehlenschlägers», 1879, S. 68—79; *August Strindberg*: »Hakon Jarl eller Idealism och Realism», 1871 (i »Tjänstekvinnans søn» I, »Samlade skrifter» XVIII, 1913, S. 400—430); *Ludvig Schröder*: »Adam Oehlenschläger og den romantiske Skole», 1888, S. 157—187; *Vilh. Andersen*: »Guldhornene», 1896, S. 215 ff. og »Kritik. Teater», 1914, S. 46—56.

Forholdet til Kilderne er undersøgt af *Kjeld Galster*: »Kilderne til Oehlenschlägers Hakon Jarl» (»Edda» XI, 1919, S. 31—54; Bemærkninger hertil af *H. Topsøe-Jensen* i »Edda» XVI, 1921, S. 62—63); se ogsaa *Ida Falbe-Hansen* »Oehlenschlägers nordiske Digting», 1921, S. 35—37. Spørgsmaalet om Schillers Indflydelse behandles i *H. Topsøe-Jensen*: »Hakon Jarl og Wallenstein» (»Edda» XVI, 1921, S. 56—74). To vigtige Enkeltscener er analyserede af *K. L. Rahbek*: »Hvo er Auden?» (»Ny Minerva», Nov. 1807, S. 200—218) og »Vilde det være til Fordel for Sørgespillet Hakon Jarl, at Scenen med Erling blev udeladt eller for-